

Ірина КОСТЮК

**УКРАЇНА і СВІТ:
вступ до історії та громадянської освіти**

**Методичні матеріали
для 6 класів
закладів загальної середньої освіти**

Урок 6

Київ • Світич • 2023

Тема I. Що таке сучасний світ, чим він відрізняється від світу минулого

Урок 6. Україна та міжнародні організації

Навіщо потрібні міжнародні організації та як до них долучається Україна?

Обґрунтування та особливості заняття

Цей матеріал уроку є ознайомлювальним і акцентованим на підготовку учнів та учениць до відповіді на ключове питання параграфа. Тобто урок треба вибудувати в такий спосіб, щоб діти продовжували вдосконалювати навички читання з розумінням і послідовного висловлювання. Учителю слід наполегливо привчати учнів й учениць до конкретного вживання понять, до розуміння термінів, до уважного ставлення до власних інформаційних пошуків і висловлювань.

Певним викликом для вчителя може стати розповідь про діяльність міжнародних організацій, до діяльності яких під час повномасштабного вторгнення російської федерації в українського суспільства виникають запитання. Молодші підлітки перебувають у певному інформаційному середовищі в родині, серед знайомих, отже, знаходяться під впливом інформаційного шуму, тому можуть мати власне ставлення до НАТО, ООН чи Грінпіс. Учителю слід зважати на цей інформаційний контекст і не приховувати того, що внаслідок агресії проти України багато міжнародних організації виявилися неготовими виконувати покладені на них очікування. Водночас головним завданням учителя має стати формування переконання, що лише об'єднання зусиль людей доброї волі, створення дієвих організацій має стати спільним завданням людства нині та в майбутньому.

Пам'ятайте, що головним у цьому параграфі є не надання тих відомостей, які діти дістануть на уроках громадянської освіти протягом навчального року, а розвиток навичок читання з розумінням, формування уявлень про складність сучасного світу. Цим і можна завершити розмову над першим розділом підручника.

Пропонований зміст	Україна та міжнародні організації
Очікувані результати навчання відповідно до ДСБО	<ul style="list-style-type: none"> • пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні та в минулому пов'язані з подіями їхнього життя, станом суспільства [6 ГІО 1.3.2-2]; • використовує пошукові системи для отримання інформації, дізнається значення незнайомих слів [6 ГІО 3.1.2-2]; • використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГІО 3.2.1]; • пояснює і доцільно застосовує терміни, поняття, які вжито в запропонованих джерелах / текстах [6 ГІО 3.2.1-3]; • упорядковує відомості про особу, подію, явище, процес, пам'ятку історії (за заданими критеріями) [6 ГІО 4.1.1]
Пропоновані види навчальної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • Співвіднесення даних таблиці, тексту з іншими джерелами інформації (розповіддю вчителя, підбіркою візуальних джерел тощо). • Робота з поняттями, створення логічних ланцюжків понять, робота з ключовими словами та словосполученнями. • Групова робота з матеріалом. Фронтальне обговорення. • Добір інформації (із використанням пошукових систем)

	про участь України в міжнародних організаціях
Змістові лінії	Людина і суспільство. Людина і влада. Людина і світ уявлень та ідей

ХІД УРОКУ

Крок 1 (5–6 хв)

Почніть із фронтальної бесіди на основі двох перших запитань параграфа (на цьому етапі не завертатися до підручника):

1. Що потрібно, щоб різні люди змогли домовитися?
2. Навіщо люди і країни об'єднуються?

Під час обговорення заохочуйте дітей до висловлювання таких тверджень: "спільні цілі", "разом легше і є підтримка одне одного", "розуміння одне одного", "узгодження", "вміти домовлятися", "вміти поступатися тощо".

Нагадайте, що в 5 класі діти вивчали матеріал про спільноти та навіщо вони утворюються.

Оголосіть тему та ключове питання уроку.

Ознайомте учнів та учениць з очікуваними результатами уроку.

Після ознайомлення з матеріалами параграфа та виконання завдань ти зможеш:

- Називати міжнародні організації та пояснювати мету їх діяльності.
- Розповідати про історію створення найбільшої сучасної міжнародної організації.
- Визначати взаємозв'язок між Україною та міжнародними організаціями.
- Співвідносити інформацію з тексту та візуальних джерел, виокремлювати основне та другорядне в матеріалах уроку.
- Висловлювати власне ставлення до діяльності міжнародних організацій і ролі українців у їх діяльності.

Крок 2 (12–15 хв)

Зробіть короткий вступ до змісту уроку на основі тексту на с. 32–33. Зверніть увагу на поняття "дипломатія". Якщо можна, виведіть його на екран чи підготуйте заздалегідь напис на дошці / аркуші паперу. Звертайте увагу на походження та первісне значення слова, наголосіть на професійній частині поняття та на суспільній загальній: вміння вести перемовини.

Організуйте роботу з таблицею 2. За технічної можливості використовуйте, наприклад, інструмент "Стіна слів" — WordWall. Зокрема зручно використати технологію "Випадкове колесо" з емблемами міжнародних організацій. Вчитель може це робити централізовано, "крутячи колесо" з одного екрана, зупинятися і просити учнів й учениць знайти в таблиці інформацію про організацію та її діяльність. Можна утворити кілька груп дітей і запропонувати грати в кожній із них. Головним завданням вправи є ознайомити учнів й учениць з деякими міжнародними організаціями.

<https://wordwall.net/uk/resource/61100432>

За технічних перепон учитель може з таблиці зробити лото (роздрукувати таблицю та розрізати на квадратики), де на окремих аркушах будуть емблеми, назви і суть діяльності, і попросити пограти дітей у гру. Дидактична мета та сама: ознайомити, спонукати зрозуміти завдання міжнародних організацій.

Якщо учні й учениці працюватимуть у групах, можна запропонувати виконувати завдання 4 разом із роботою з назвами організацій.

Якщо вчитель працюватиме фронтально, то завдання 4 можна виконувати в парах.

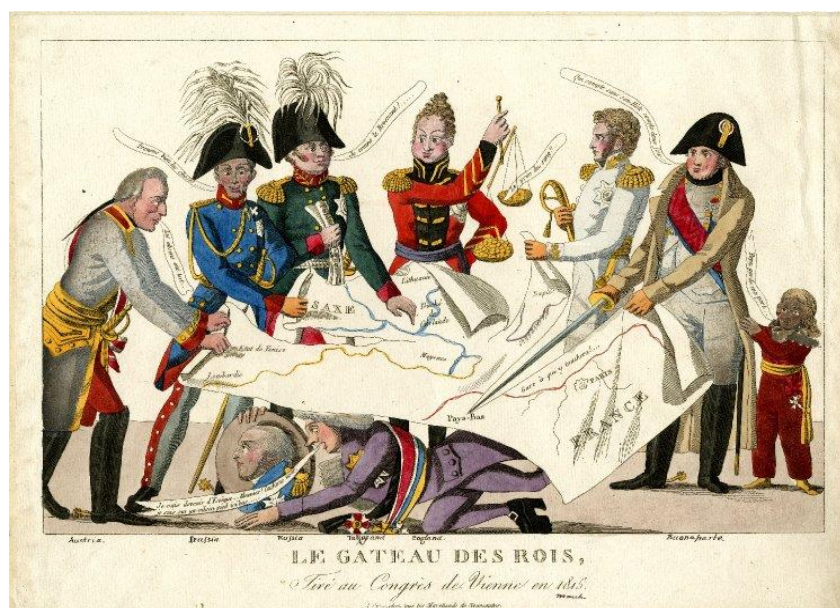
Крок 3 (10–15 хв)

Роботу над змістом пункту "Створення та діяльність найбільшої міжнародної організації" найпростіше організувати за порядком завдань.

Опрацюйте карикатуру (джерело 5) відповідно до запитань. Майте на увазі, що учні й учениці не мають знань і навичок аналізування саме політичної карикатури. Також у них немає історичного контексту. Тому максимально підказуйте їм, на що звернути увагу. Під час обговорення варто вивести карикатуру на екран чи роздрукувати більше кольорове зображення. Повідомте дітям, що тут зображені правителі найбільших на 1815 рік держав Європи. Головним висновком роботи з карикатурою має стати те, що лише окремі правителі "ріжуть" карту Європи на власний розсуд.

У нагоді стане читання першого абзацу на с. 35.

Якщо учні й учениці зацікавляться, хто саме зображений на карикатурі, то повідомте, що це Наполеон, колишній імператор Франції, із сином; імператори Австрійської імперії, Російської імперії, король Пруссії, майбутній король Сполученого Королівства Великої Британії, Король Неаполітанського королівства. Під столом прем'єр-міністр Франції Талейран тримає портрет короля Луї Бурбона. Аля ця інформація не є важливою, можна вказати лише назви країн.

Перейдіть до виконання завдання 6. Ця робота у класі з розвинутою читацькою навичкою може виконуватися індивідуально і в парах.

Якщо учні й учениці читають повільно, розкажіть зміст цієї частини параграфа, разом із дітьми виокремлюючи ключові поняття для асоціативного куща.

Орієнтовно це може виглядати так:

Крок 4 (5–7 хв)

Завдання 7 на с. 37 можна дати на самостійну домашню роботу в сильному класі або разом із учнями й ученицями розглянути джерела 7–12 та підписи до них.

Орієнтовний ланцюжок слів може виглядати так: *підтримка ООН — грошова допомога постраждалим — участь України в роботі ООН — безпека — охорона природи та культури.*

Крок 5 (5–7 хв)

Зверніться до ключового питання уроку та підсумкових запитань і завдань. Запропонуйте учням й ученицям на вибір відповідати на ті запитання, до яких вони готові найкраще.

Особливу увагу зверніть на питання 4, 5, оскільки вони дають змогу загалом повернутися до теми розділу "Що таке сучасний світ, чим він відрізняється від світу минулого".

Поверніться до ознак глобалізації, з якими працювали на уроці 3.

Домашнє завдання з підручника запропонуйте на вибір як творче з обов'язковим оцінюванням результатів.